

Särskilt utlåtande

Översiktsplan 2023 - Med sikte på 2040

Granskningsperiod hösten 2022: 15 september - 15 november

Särskilt utlåtande
Östhammars kommun
Granskning höst 2022

Innehåll

Ny granskning sommaren 2023.....	4
Läsanvisning	4
Process	4
Föreslagna ändringar efter granskning hösten 2022.....	5
Myndigheter	7
Länsstyrelsen Uppsala län	7
Sjöfartsverket.....	11
Svenska kraftnät	11
Trafikverket.....	11
Postnord	12
Lantmäteriet.....	12
Uppsala Brandförsvaret	12
Skogsstyrelsen	13
Kommuner och Region	13
Tierps kommun	13
Älvkarleby kommun.....	13
Norrtälje kommun	13
Region Uppsala	14
Politiska partier och nämnder	14
BoA.....	14
Centerpartiet.....	16
Barn- och utbildningsnämnden	18
Kultur- och fritidsnämnden	19
Socialnämnden	19
Organisationer, föreningar m.m.	20
Alunda Utvecklingsgrupp	20
SPF Seniorerna och PRO	21
Hargshamns Bygderåd	22
Gräsö Södra Skärgårdsförening.....	23
Utvecklingsgruppen för Söderön, Tvärnö och Raggarö.....	24
Natur och kultur i Dannemorabygden.....	26
Österbybruks Utvecklingsgrupp	27
Företag	31
Vattenfall Eldistribution AB.....	31
Östhammar Vatten AB.....	33
Privatpersoner	34

Ny granskning sommaren 2023

Östhammars kommuns översiktsplan var under hösten 2022 på granskning. Efter granskningstiden har dokumentet reviderats utefter synpunkter från allmänhet, myndigheter, politiska organisationer, intresseorganisation med flera. Under processen för att ta fram en reviderad version av planen har Östhammars kommun röstat fram en ny politisk majoritet. Översiktsplanen ska reflektera en kommuns sittande majoritet och dess politiska ståndpunkt. Arbetet med dokumentet har resulterat i att de ändringar som utförts kan anses vara väsentliga ändringar. En väsentlig ändring innebär en ändring i planen som har stor betydelse för medborgarinflytandet, mellankommunala frågor eller riksintressen. De ändringar som genomförts i Översiktsplan 2023 anser kommunen landar under påverkan på medborgarinflytande och den demokratiska processen. Kommunen anser därför att översiktsplanen bör genomgå ytterligare en granskningsperiod enligt PBL 3 kap. 18§.

Ny granskning under sommaren 2023 genomförs mellan 9/6 till och med 30/8 2023. Mer information finns på kommunens hemsida. Förslaget skickades enligt samma sändlista som under samrådstiden våren 2022 och granskningstiden hösten 2022. Samtliga handlingar finns tillgängliga på kommunens hemsida. Fysiska handlingar finns tillgängliga på begäran, kontakta Östhammar Direkt för mer information.

Läsanvisning

Detta särskilda utlåtande innehåller en redovisning av hur granskningstiden 15 september till 15 november 2022 för Östhammars kommuns Översiktsplan 2023 har genomförts, samt en sammanställning av skriftligt inkomna granskningsyttrande. Kommunens kommentarer, redovisning av de förslag som synpunkterna gett anledning till, i enlighet med 3 kap. 17§ i Plan- och bygglagen presenteras också.

Samtliga inkomna yttranden redovisas med svar och ställningstaganden från kommunen i kursiv stil. Länsstyrelsens granskningsyttrande redovisas tillsammans med översiktsplanen samt i det särskilda utlåtandet tillsammans med kommunens kommentarer och åtgärder.

Samtliga yttranden som inkommit under planprocessen för översiktsplan 2023 finns listade, registrerade och är offentliga handlingar. De går att läsa i sin helhet efter förfrågan hos kommunen.

Process

Arbetet med den kommuntäckande översiktsplanen för Östhammars kommun påbörjades våren 2019 med en aktualitetsförklaring av då gällande översiktsplan antagen 2016. Kommunstyrelsen i Östhammars kommun beslutade under februari 2022 att nytt förslag till översiktsplanen skulle gå ut på samråd 14 februari till och med 18 april 2022. Samrådet förlängdes till den 12 maj efter att information inkommit i slutet av samrådstiden om vissa tekniska problem.

Under samrådstiden hölls samrådsmöten i kommunens fem större serviceorter samt ett digitalt tillfälle. Samrådstiden gav möjlighet till att lämna synpunkter på innehållet och ställa frågor för kommuninvånare, intresseorganisationer, föreningar, företag, partipolitiska grupper, myndigheter och grannkommuner. Ett stort antal synpunkter och yttrande kom kommunen tillhanda vilka bidrog stort till det fortsatta arbetet och utvecklingen av både processen och översiktsplanen.

Granskningsprocessen

Beslut om att ställa ut översiktsplanen på granskning togs av Kommunstyrelsen i augusti 2022. Granskningstiden pågick mellan 15 september till och med 15 november 2022 enligt 3 kap. 12 § Plan- och bygglagen. Förslaget skickades enligt samma sändlista som under samrådstiden till intresseorganisationer, föreningar, företag, partipolitiska grupper, myndigheter, region och grannkommuner.

Samtliga granskningshandlingar, samrådsredogörelse samt samrådshandlingar fanns tillhanda via kommunens hemsida och som fysiska exemplar på kommunens bibliotek samt på kommunhuset under hela granskningstiden. Det fanns möjlighet till att beställa fysiska handlingar och få dessa skickade till sig genom att höra av sig till kommunen. Information om hur skriftliga synpunkter lämnades in fanns beskrivet i kungörelsen, via kommunens hemsida och sociala medier. Det fanns möjlighet till att lämna synpunkter via e-mail, brev-post eller webbformulär på kommunens hemsida.

Granskningshandlingarna bestod av följande:

- Granskningshandling
- Bilaga 1 Strategisk Miljöbedömning
- Bilaga 2 Vägledning för Delområden
- Bilaga 3 Kartunderlag
- Samrådsredogörelse med Länsstyrelsens samrådsyttrande som bilaga

Kungörelse granskning hösten 2022

Granskningstiden kungjordes i tidningen Annonsnytt samt på kommunens hemsida och digitala anslagstavla den 14 november 2022. Information om granskningen lades även ut på kommunens sociala medier för att uppmärksamma allmänheten om möjligheten till att återigen lämna synpunkter på förslaget. Under granskningstiden lades en påminnelse om möjligheten till att lämna synpunkter upp på kommunens Facebooksida.

Föreslagna ändringar efter granskning hösten 2022

De synpunkter och förslag som inkommit under granskningstiden anses av kommunen föranlett väsentliga ändringar av planförslaget.

I dialog med kommunens politiska majoritet har följande revideringar genomförts:

- Visionen antagen av tidigare majoritet har ersatts med de målbilder som sedan tidigare varit en del av översiktsplanens innehåll. En samlad målbild för kommunens utveckling presenteras i början av del 1.
- Kommunens Tillväxtstrategi har tagits bort från översiktsplanen med tillhörande mål.
- Del 1 och 2 i planen har komprimerats och slagits ihop för att få en tydligare bild av vart kommunen är idag och vart kommunen är på väg. Intentionen är att få ett större fokus på konkret fysisk planering.
- Behovet av utredningar för fortsatt planering har reviderats och komprimerats för att minska antalet styrdokument men samtidigt säkerställa att kommunen tar fram rätt dokument.
- Strategier i tidigare del 4 (i reviderat granskningsförslag del 3) har strukturerats om. Textmassa i början av avsnittet (Bebyggelseutveckling) har reviderats och komprimerats för att skapa en ökad tydlighet och minska risken för återupprepning i dokumentet.

- Rubriken Agenda 2030 och kommunens hållbarhetslöften har tagits bort. Kommunen anser att Agenda 2030 integreras i arbetet genom flertalet styrdokument på kommunal, regional och nationell nivå där en beskrivning av vad Agenda 2030 innebär blir överflödig i översiktsplanen. De antagna hållbarhetslöftena är inte längre en del av översiktsplanen eller Strategisk miljöbedömning.
- Avsnittet Social utveckling har reviderats och konkretiserats för att fokusera på fysisk planering, trygghet och kommunens utveckling.
- Samtliga bilder kommer nu från Östhammars kommun.
- Områden för storskalig vindkraft har tagits bort från kommunövergripande karta. Strategi för vindbruk kommer i närtid ersättas med en samlad Energiplan och strategins ställningstaganden har därför helt tagits bort från översiktsplanen.

De ändringar som skett efter granskning baserat på yttranden inkomna från myndigheter, intresseorganisationer, företag eller privatpersoner har till stor del varit redaktionella, alternativt informationstillägg.

- Kvarteret Societeten på karta för Östhammars tätort har tagits bort tillsammans med dess områdesbeskrivning.
- Tätortskartor och områdesbeskrivningar har setts över för att säkerställa att dessa matchar varandra.
- Antagna detaljplaner som tidigare stod som *pågående* har tagits bort.
- Avsnitt under rubriken *Övriga tätorter och småorter* som rör Hargshamn har reviderats samt cirkeldiagram för att visa befolkningsfördelning lagts till.
- Förtydligande angående tillstånd för bebyggelse nära Trafikverkets vägar.
- Förtydligande angående brandskydd.
- Inforuta om radiofrekvent strålning har lagt till.
- Information om kommunens Äldreplan har uppdaterats då en ny är på väg att antas.
- Områdesbeskrivningar i Öregrund efter privatpersoners yttrande.
- Information om Vikingaledens vikt vid planering av mark mellan Gimo och Harg.
- Informationsruta om etablering av solcellsanläggningar.
- Karta och områdesbeskrivningar i Österbybruk har reviderats enligt yttranden.
- Kartunderlag (Bilaga 3) har uppdaterats för grönstråskartor.
- Strategisk miljöbedömning (Bilaga 1) har genomgått mindre revidering.
- Avsnittet *Teknisk försörjning* har reviderats för att följa ny antagen avfallsplan och gällande lagstiftning.
- Avsnittet *Vatten och avlopp* har uppdaterats med aktuell information om bland annat vattentjänstplan.
- Avsnittet *Energi* har reviderats utifrån yttranden.
- Kommunen har inlett ett uppdrag om ett uppdaterat bostadsförsörjningsprogram under 2023. Kommunens bostadsförsörjning beskrivs i del 1, under avsnittet *Kommunen idag*.

Myndigheter

Länsstyrelsen Uppsala län

Enligt 3 kap 16 § PBL ska länsstyrelsen i samband med utställning av översiktsplan avge ett granskningsyttrande över planförslaget.

Granskningsynpunkter

Allmänt om planförslaget

Östhammar har inför utställning av översiktsplanen reviderat och kompletterat planförslaget utifrån flertalet av Länsstyrelsens och andra statliga myndigheters synpunkter.

Länsstyrelsen ser det som mycket positivt att strategier för att säkerställa dricksvatten- och avloppsförsörjningen har antagits och arbetats in i planförslaget. Översiktsplanen har även kompletterats med kartor som visar motstående intressen för respektive tätort, vilket bidrar till att förtydliga de aspekter som behöver uppmärksammas i den efterföljande planeringen. Såväl strategier som riktlinjer har förtydligats vilket gör att översiktsplanens roll som vägledande dokument inför kommande planering har stärkts.

Kommentar

Yttrande noteras

Länsstyrelsen noterar dock att ett flertal fördjupade utredningar ska tas fram efter att planen antagits, däribland dagvattenpolicy, fördjupad översiktsplan för kust, grönstrukturprogram, klimatanpassningsplan, gestaltningsprogram och kulturmiljöprogram. Bristen på sektorsövergripande underlag gör det svårare att bedöma föreslagen markanvändnings lämplighet utifrån allmän synpunkt. Länsstyrelsen anser dock att framtagna översiktsplan kan ge stöd i framtida mark- och vattenanvändning. Det är dock viktigt att arbetet med de fördjupade underlagen prioriteras. Länsstyrelsen rekommenderar även kommunen att arbeta med en rullande planeringsprocess, där successiva ändringar eller tillägg kan göras för frågor som saknas eller inte är tillräckligt behandlade, allt eftersom nya sektorsunderlag tas fram.

Kommentar

Kommunen tar med sig synpunkterna och har för avsikt att stärka den rullande planeringsprocessen med uppföljning av översiktsplanen och de underlag som ska tas fram.

Riksintressen

Naturvård (3 kap. 6 § MB)

Utanför Forsmarks kust finns ett riksintresseområde för energiproduktion för vindkraft utpekad. Kommunen anger att i området som omfattas av riksintresseenergiproduktion för vindbruk finns en av de tätaste havsörnsstammarna i Sverige. Havsörnen är upptagen i bilaga 1 av EU-fågeldirektivet/habitatdirektivet och att arten är fridlyst i Sverige enligt 4 § artskyddsförordningen. Kommunen gör därför bedömningen att riksintresset för naturvård ska vara överordnat riksintresset för energiproduktion. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Kommentar

Yttrande noteras.

Elproduktion och/ eller eldistribution (3 kap. 8 § MB)

Utanför Forsmarks kust finns ett område utpekad som riksintresse för energiproduktion vind. Kommunen har i översiktsplanen angett att detta riksintresse ska underordna sig riksintresset för naturvård. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Kommentar

Yttrande noteras.

Värdefulla ämnen och mineral (3 kap. 7 § MB)

Dannemora omfattas av två delvis motstridiga riksintressen dels riksintresse för värdefulla ämnen och material, dels riksintresse för kulturmiljö. Kommunen har tagit ställning till att det inom Dannemora är riksintresset för värdefulla ämnen och material som ska ha företräde om det två riksintressena är oförenliga. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning men anser att påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljö ska undvikas så långt det är möjligt.

Kommentar

Yttrande noteras.

Miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN)

Länsstyrelsen ställer sig positivt till de ändringar som kommunen har gjort sedan samrådet angående miljö kvalitetsnormer för vatten. Även om det hade varit önskvärd med en framtagna dagvattenpolicy och åtgärdsprogram som grund för översiktsplaneringen kan Länsstyrelsen konstatera att avsnittet om vattenplanering har utvecklats avsevärt jämfört med samrådsversionen och tydligare strategier har formulerats. Det är även mycket positivt att VA planen har integrerats med översiktsplanen, vilket skapar förutsättningar för en hållbar vattenanvändning och förbättring av vattenstatus vid exploatering.

Kommentar

Yttrande noteras.

Under rubriken intentioner (s. 60) beskrivs vad som ska utredas samt vara styrande eller vägledande vid bedömning av påverkan på MKN. Kommunen bör tydliggöra hur dessa intentioner förhåller sig till lagkrav. Intentionen som beskriver att kommunen ska ställa krav på hög skyddsnivå alternativt nollutsläpp från WC i avrinningsområde där mottagande vattenförekomst har dålig status bör omformuleras. Det bör av intentionen framgå att även övriga recipienter som har betydande påverkan från enskilda avlopp och riskerar att inte uppnå MKN berörs.

Kommentar

Kommunen har omformulerat skrivningen under rubriken intentioner enligt Länsstyrelsens yttrande.

Hälsa och säkerhet

Farligt Gods

I rekommendationsrutan avseenden skyddsavstånd kommunikationsleder, sidan 67, framgår att sammanhållen bostadsbebyggelse, personintensiv verksamhet och verksamheter med människor som är i behov av hjälp att förflytta sig inte ska lokaliseras närmre transportlederna för farligt gods än 100 meter från vägkant eller från järnvägsspår.

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens ambitioner att värna människors hälsa och säkerhet men vill samtidigt framhålla att marken kan bedömas som lämplig även för dessa ändamål inom ett närmare avstånd än 100 meter. Det kan handla om att tillfällen då det redan idag finns befintlig bebyggelse mellan riskobjektet och planerat utvecklingsområde eller när man med stöd av en riskutredning utför skyddsåtgärder som reducerar riskbilden. Kommunen bör därför överväga att omformulera riktlinjen.

Kommentar

Kommunen har i texten lagt till ovan information om att undantag kan göras med de förutsättningar som Länsstyrelsen nämner.

Av texten framgår även att en riskutredning alltid behöver göras vid planläggning och bygglov inom 150 meter från transportled.

Länsstyrelsen anser att en riskbedömning alltid ska genomförs när ny bebyggelse planeras inom detta avstånd från transportled för farligt gods. I vissa fall räcker det dock med att genomföra en bedömning utan krav på utredning från sakkunnig expert. Det gäller exempelvis när bebyggelse inte planeras i direkt närhet av den farliga godsleden eller när befintlig bebyggelse är placerad mellan riskobjekt och exploateringsområdet.

Kommentar

Kommunen har i texten lagt till ovan information om att undantag kan göras med de förutsättningar som Länsstyrelsen nämner.

Strandskydd

I översiktsplanen pekas två områden för tätortsutveckling ut inom område som omfattas av utökat strandskydd. Det gäller Gimodammens bostadsområde (BS202) i Gimo och Klockarbacken 2 (BS 401) i Österbybruk.

Länsstyrelsen tolkar formuleringarna som att kommunen har för avsikt att hantera en bebyggelseutveckling inom strandskyddsområde med dispensförfarande och inte genom upphävande av strandskyddet i detaljplan. Möjligheten för en kommun att i detaljplan upphäva strandskyddet ska i princip vara detsamma som vid prövning av en dispens från strandskyddet (prop. 2008/09:119 s. 50 och 119).

Länsstyrelsen vill upplysa om att ett utökat förfarande ska tillämpas för detaljplaner som är av betydande intresse för allmänheten. Områden där strandskyddet påverkas kan anses vara av betydande intresse för allmänheten, men endast i de fall då tidigare allmänt tillgänglig mark tas i anspråk. (jfr prop. 2013/14:126 sid. 74–75).

Kommentar

Kommunen tar med sig upplysningen om utökat förfarande i det fortsatta arbetet.

Som särskilda skäl för att upphäva strandskyddet hänvisas till 7 kap. 18§ punkt 6, dvs. områdena behöver tas i anspråk för att tillgodose ett mycket angeläget intresse. I det här fallet gäller det behovet av bostäder i attraktivt läge för att locka människor att flytta till Gimo och Österbybruk.

Länsstyrelsen kan konstatera att punkt 6 - ett mycket angeläget intresse innebär mycket speciella omständigheter som är mer eller mindre unika till sin karaktär. Att en kommun önskar främja tätortsutveckling inom strandskyddat område är relativt vanligt förekommande och kan därmed inte sägas utgöra en händelse som är unik till sin karaktär. Upphävande eller dispens kommer därmed inte kunna medges med stöd av 7 kap 18 § punkt 6.

Det särskilda skälet som anges i 7 kap. 18 c § punkt 5 - området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området kan enligt praxis åberopas för att upphäva strandskyddet med hänsyn till tätortsutveckling. Detta under förutsättning att vissa omständigheter föreligger. För att det ska vara fråga om ett angeläget allmänt intresse bör den planerade åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället. Hur många bostäder som behöver byggas för att exploateringen ska räknas som ett angeläget allmänt intresse som medför långsiktiga fördelar för samhället beror bland annat på storleken på orten samt behovet på orten. Bedömningen underlättas av om det finns tydliga kopplingar mellan behovet av att ta marken i anspråk och kommunens bostadsförsörjningsansvar kopplat till förväntad befolkningsökning. Det krävs också att intresset av att bygga bostäder inte kan tillgodoses utanför området och enligt gällande praxis måste det med hänsyn till den restriktiva tillämpningen av strandskyddsbestämmelserna ställas vissa krav på den utredning som kommunen lägger fram för att bevisa detta.

På rådande underlag kan Länsstyrelsen inte bedöma om det föreligger särskilda skäl för att upphäva strandskyddet med hänvisning till 7 kap. 18 § punkt 5. Denna prövning kommer att behöva hänskjutas till kommande prövningar om kommunen väljer att gå vidare med förslaget i dess nuvarande utformning.

Kommentar

Kommunen anser att dessa områden är lämpliga att tas i anspråk för att stärka Gimo respektive Österbybruks attraktivitet som boendeort och därmed kunna behålla service och ge orterna tillväxt, utan att för den delen påverka strandskyddets grundläggande syften. Kommunen har med hjälp av vägledningen från Länsstyrelsen i Västra Götaland – *Råd till kommunerna i Västra Götaland avseende särskilda skäl för upphävande av strandskydd*, utvecklat motiveringarna till att strandskyddade områden ska tas i anspråk. Detta beskrivs under respektive områdes områdesbeskrivning.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har yttrat sig i samrådsskedet och fått synpunkterna bemötta. Vi bedömer att de ändringar som gjorts i förslaget till Översiktsplan 2023 efter samrådet, inte påverkar sjöfarten och därför inget ytterligare att tillägga.

Kommentar

Kommunen tackar Sjöfartsverket för sitt yttrande.

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har i samrådsskedet framhållit synpunkter till Östhammar kommun och noterar att hänsyn har tagits till våra synpunkter. Vi har inget ytterligare att tillägga.

Kommentar

Kommunen tackar Svenska kraftnät för sitt yttrande.

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av handlingarna för Östhammars kommunövergripande översiktsplan och vill till största del hänvisa till samrådsyttrande vad gäller planeringsinriktningarna. I övrigt vill vi även tillägga nedan information för kommunens fortsatta planering.

Finansiering

Kommunens översiktsplan med planerad bebyggelse kommer att leda till förändrade behov i den statliga infrastrukturen vilket även pekas ut i infrastrukturkorridorer i planen. Förväntad trafikökning på de statliga vägarna och behov av passager behöver tas till hänsyn i efterföljande planering. Trafikverket vill i detta tidiga skede flagga för att kommunen behöver vara beredd att ta kostnader för de åtgärder som krävs på den statliga infrastrukturen till följd av kommunal planering. I de fall där kommande detaljplaner har påverkan på statlig infrastruktur kan det komma att krävas undertecknade avtal med Trafikverket innan respektive detaljplan kan antas.

Tillståndspliktig zon

Länsstyrelsens tillstånd krävs om byggnader eller anläggningar som kan inverka på trafiksäkerheten ska uppföras inom den tillståndspliktiga zonen, det så kallade byggnadsfria avståndet (47 § väglagen). Den tillståndspliktiga zonen sträcker sig generellt 12 meter från den allmänna vägens vägområde. Utmed de flesta större vägar har zonen utökats efter beslut från Länsstyrelsen. Länsstyrelsens tillstånd krävs inte om åtgärden prövas i en detaljplan eller i ett bygglov.

Kommunen beskriver detta förfarande på sida 184 i översiktsplanen vilket Trafikverket ser som väldigt positivt. Texten kan dock feltolkas i sista stycket och Trafikverket vill därför förtydliga att tillstånd från Länsstyrelsen inte krävs när åtgärder prövas i detaljplan eller bygglov.

Kommentar

Kommunen tackar Trafikverket för sitt yttrande. I kommunens detaljplane- och översiktsplaneprocess är Trafikverket samrådspart där dialog om den finansiella ansvarsfördelningen sker mellan myndighet och kommun.

Text på sidan 184 i översiktsplanen har reviderats för att tydliggöra att tillstånd inte krävs från Länsstyrelsen när åtgärder prövas i detaljplan eller bygglov.

Postnord

Sammanfattning: Postnord har inga synpunkter på granskningshandlingen.

Kommentar

Kommunen tackar Postnord för sitt yttrande.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har enligt 3 kap. 9-10 §§ PBL ingen fristående roll i samrådsförfarandet när översiktsplaner tas fram. Lantmäteriet ska vid förfrågan lämna sina synpunkter till länsstyrelsen och har därför inte några synpunkter att lämna till kommunen i detta ärende.

Kommentar

Kommunen tackar Lantmäteriet för sitt yttrande.

Uppsala Brandförsvär

Räddningsnämnden har tagit del av planförslaget och lämnar här ett yttrande. Brandförsvaret har tidigare yttrat sig i remiss i samråd för översiktsplanen (2022-04-11). I stort har brandförsvarets synpunkter beaktats i granskningsskedet.

Brandskydd

Angående textrutan på sidan 73 i granskningsversionen ser räddningsnämnden positivt på att kommunen hänvisar till vägledning för hållbart brandskydd. Dock behövs ett förtydligande av första meningen då det enligt samrådsredogörelsen framgår att kommunen inte har några särskilda krav utöver Boverkets byggregler då insatstiden överstiger 20 minuter. Den 28 oktober har brandförsvarets handläggare även haft telefonkontakt med översiktsplanerare på Östhammars kommun angående detta.

Brand- och släckvatten

Brandförsvaret framförde i samrådsskedet en önskan om att kommunen ska ta fram en brand och släckvattenplan utifrån Svenskt Vattens publikation P114 och att detta skulle framgå i översiktsplanen. I samrådsredogörelsen framgår att plan för brand- och släckvatten är planerad och att arbete ska påbörjas under 2023 vilket brandförsvaret ser fram emot. Räddningsnämnden har inget övrigt att erinra granskningen av föreslagen Översiktsplan.

Kommentar

Ett förtydligande har gjorts kring skrivningar om brandskydd på sidan 73 i granskningshandlingen. I övrigt tackar kommunen Uppsala Brandförsvär för deras yttrande.

Skogsstyrelsen

Sammanfattning: Skogsstyrelsen har inga synpunkter på granskningshandlingen.

Kommentar

Kommun tackar Skogsstyrelsen för sitt yttrande.

Kommuner och Region

Tierps kommun

Tierps kommun bedöms utifrån genomgång av förslaget till översiktsplan inte komma att negativt påverkas av föreslagen markanvändning.

I övrigt önskar Tierps kommun lycka till i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Kommentar

Kommunen tackar Tierp för sitt yttrande.

Älvkarleby kommun

Älvkarleby kommun har inga synpunkter på planförslaget.

Kommentar

Kommunen tackar Älvkarleby kommun för sitt yttrande.

Norrtälje kommun

Norrtälje kommun är positiva till att de för Norrtälje kommun viktiga intressen som lyftes under samrådsyttrande består.

Att järnvägssträckningen mellan Hargshamn och Örbyhus ska vara i bra skick och vara i frekvent bruk är positivt. Norrtälje kommun uppskattar att Östhammar kommun tillgodosett samrådsyttrandet och lagt till att Hallstavik pekas ut som ett kommundelcentra för Norrtälje kommun, att järnvägskopplingen utgör en viktig kommunikation för näringslivet samt att synergieffekter för arbets- och bostadsmarknaden mellan kommunerna kan skapas.

Kommunen instämmer med Östhammars kommuns kommentar i samrådsredogörelsen om att fokus på översiktsplanen ska ligga på Östhammars kommuns utveckling. Norrtälje kommun ser fortfarande, precis som i kommunens samrådsyttrande, ett värde i att inkludera viktiga noder utanför kommunen i en tidig del av planen.

Utvecklingen av Gimo med möjligheten av ett bra resecentrum är Norrtälje kommun positiva till. I Norrtälje kommuns samrådsyttrande lyfts möjligheten för en bytespunkt vid korsningen riksväg 76 och länsväg 292 med en kollektiv koppling mellan Gimo och Hargshamn. Norrtälje kommun anser fortfarande detta vara en intressant möjlighet för synergieffekter.

Kommentar

Kommunen tackar Norrtälje kommun för sitt yttrande.

Region Uppsala

Region Uppsala har 2022-04-26 lämnat yttrande på samrådsförslaget. Synpunkterna har hanterats av Östhammars kommun och presenterats i en samrådsredogörelse. I granskningsförslaget har Östhammars kommun uppdaterat och förtydligat alternativt i samrådsredogörelsen mött eller besvarat Region Uppsalas synpunkter.

Region Uppsala är sammanfattningsvis positiv till kommunens förslag och hänvisar till Region Uppsalas yttrande på samrådshandlingen daterat 2022-04-26.

Kommentar

Kommunen tackar Region Uppsala för sitt yttrande.

Politiska partier och nämnder

BoA

Solcellsparker

ÖP bör tydliggöra var det kan vara lämpligt med solcellsparksutbyggnad då det inte är en bygglovspliktig åtgärd och samtidigt ger en oerhört stor påverkan på såväl kulturmiljö som användande av jordbruksmark t ex.

Vindkraftsutbyggnad

Bör som solcellsparker ovan omdefinieras utifrån den tekniska utvecklingen inom vindkraft då dagens kraftverk är dubbelt så höga som de var när nuvarande ÖP-områden lades fast. Vidare bör ÖP slå fast vad som gäller utanför våra kuster, särskilt om det påverkar anslutningskablar i vår kommun.

Sid 127 Öregrund

Att behovet av ett nytt reningsverk för den östra delen av kommunen beläget i Öregrund är stort men att koppla samman det med utbyggnad i Stenskär och till Snesslinge kan inte

anses ekonomiskt försvarbart varför det bör utgå. Vidare bör BK300 utgå då det redan idag är lite med allmän mark i centrala Öregrund. All utbyggnad av staden bör göras med stort fokus på kvalitet före kvantitet och ett bibehållande av Öregrunds befintliga kulturmiljökvaliteter.

Resurser för att lösa en ny angöring till en ny färjeförbindelse bör tillsättas då de i ÖP-förslagets båda förslag inte kan anses lämpliga.

Arvet från badortstiden har tappats bort i stadens utveckling. Vi ser gärna att en ny era påbörjas inom hälsa och välmående och skulle gärna se att ÖP tog höjd för ett nytt kallbadhus eller liknande för att knyta samman historien med nutida rekreationsutveckling.

Sid 119, Gimo

Här borde ÖP ta fasta på kommande ökande konflikter mellan spår- och vägbunden trafik, varför en planfri korsning borde planeras redan vid ombyggnationen av sista etappen av väg 288:an. Allt för att säkerställa en smidig trafiklösning för både ökande godstransporter på spårväg som människo- och godstransporter på väg.

Sid 157 Östhammar

S 157. Krutudden. Här borde ÖP vara tydligare med att Krutudden är ett centralt område för att utveckla rekreations- och kulturutvecklingen av Östhammars stad, där man inom de närmaste fem åren ska anlägga en riktig badbar badplats samt funktionalitet i hela området, ett arbete som bör påbörjas omgående då det är ett oerhört slöseri att inte bättre använda denna centrala plats.

Kommentar

Kommunen tackar BoA för sitt yttrande.

Östhammars kommun har efter granskningen lagt till en informationsruta som kort beskriver vad som gäller för etablering av solcellsanläggningar i kommunen. Kommunen har inte några uttalade strategier i dagsläget för placering av större solcellsanläggningar eller var hänsyn ska tas. Vid etablering i kommunen ska Länsstyrelse kontaktas då en solcellsanläggning på marken kan innebära en åtgärd i landskapet som väsentligt ändrar naturmiljön. Länsstyrelsen beslutar om ett 12:6 – samråd enligt Miljöbalken krävs. Kommunen agerar som remissinstans.

Planenhet har fått i uppdrag att ta fram förslag till ny Energiplan för Östhammars kommun där förnybar energi kommer hanteras. Nu gällande strategi för vindkraft kommer ersättas av Energiplanen.

I detta skede kommer inte mark pekats ut för placering av större solcellsanläggningar i översiktsplanen då detta kräver utredningar och lämplighetsprövningar av mark. I översiktsplanen hänvisar kommunen till gällande strategi för energiproduktion samt tar ställning mot storskalig etablering av vindkraft på land och hav.

Områdena kring Stenskär och Snesslinge är redan idag sedda som områden vilka kommunen kan krävas anordna kommunalt vatten och avlopp med hänsyn till LAV (Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster) och därför finns det ett behov att visa på hur kommunen avser att hantera detta. Kommunen kan alltså med stor sannolikhet bli tvungen att dra ut kommunala vatten- och avloppsledningarna hit och således är det gynnsamt för kommunen att ha en strategi för detta.

Område BK 300 har pekats ut då ytan är en av de få ytor lämpliga för förtätning utan att i större grad påverka den viktiga och känsliga kulturmiljö som Öregrunds centrala delar utgör. Den gräsyta som finns på platsen anses av kommunen vara en relativt outnyttjad yta som kan nyttjas för förtätning samtidigt som andra rekreationsytor kan stärkas.

De föreslagna områdena för alternativt färjeläge samt alternativ infrastrukturkorridor bygger på ÅVS från Trafikverket och kommer inte ändras i översiktsplanen.

Trafikverket är huvudman för både väg 288 och spårtrafiken som går genom Gimo och kommunen hänvisar därför dessa synpunkter till Trafikverket.

Den befintliga områdesbeskrivningen i översiktsplanen för Krutudden anser kommunen skapar tillräcklig möjlighet till att utveckla området för ytterligare rekreation. Området får endast utvecklas i syfte att förstärka det nuvarande rekreativsområdet.

Centerpartiet

Centerpartiet i Östhammars kommun tycker att granskningshandlingen med tillhörande dokument (Samrådsredogörelse, Strategisk miljöbedömning, Vägledning för delområden samt Kartunderlag) i stort utgör en bra grund för kommunens fortsatta utveckling. Vi är också glada att flera av våra tidigare framförda synpunkter beaktats och delvis införts i plandokumentet.

Det finns av naturliga skäl en mycket stor mängd detaljer som inte alla kan fullt ut gillas av alla instanser, och det gäller även för Centerpartiet i kommunen. Men sammantaget utgör nu förslagen en acceptabel beskrivning över förhållandena i kommunen och ger stöd för rimliga avvägningar mellan alla de motstridiga intressen som ska hanteras i samhällsutvecklingsarbetet.

Vi vill speciellt lyfta fram först några områden där vi tycker att planen är särskilt bra:

- Själva upplägget med de nya kapitelrubrikerna, inklusive de lite nedkortade allmänna delarna, som leder till tydligare skrivningar med vidare hänvisningar till lagar och andra styrande dokument. Viktigt är också beskrivningarna av vad en ÖP är, hur den ska användas och vilka steg som finns vidare i planerings- och genomförandeprocesserna.
- Kapitlet "Planeringsförutsättningar" som tydliggör målkonflikter och den mängd avvägningar som måste göras.
- Kapitlet "Framtida mark- och vattenanvändning" utgör planens huvuddel, och där är upplägget nu bra med MÅLBILD, Brödtext, STRATEGIER I SAMMANFATTNING. Extra plus för rutan på s 89 med beskrivning om hur kartorna ska läsas och tolkas.
- Bra skrivningar om hur viktig jordbruksmarken är och hur den ska värnas.
- Det har blivit tydligare uttryckt att landsbygdsutveckling, både på fastland och i övärlden, kräver möjligheter till ny bebyggelse och att man måste ha en helhetssyn vid bedömningar av enskilda fall.
- Bra med fördjupad beskrivning av vattenförvaltningen i landskapet, exempelvis de enskilda vattenföretagens betydelse och ansvar.

Det finns dock kvar ett antal frågor och skrivningar där vi vill ha förtydliganden, exempelvis är det fortfarande motstridiga besked i frågor där kommunens strategi- och policydokument inte

är uppdaterade. Planförfattarna skriver till exempel själva på flera ställen att det behövs nya underlag för energiplanering i stort, men samtidigt hänvisas i rutorna "kommunens strategier" till skrivningar som finns i dessa omoderna handlingar. Otydligheter kring vindkraftsetableringar, såväl på land som till havs, är ett exempel. Fortfarande är det oklart vilka områden kommunen menar utgör underlag för synpunkter kring havsbaserad vindkraft. Kommunen har rådighet för ett begränsat kustnära område, staten beslutar om områdena där utanför. Vår ÖP bör vara tydlig och endast peka ut de mark- och vattenområden där kommunen har rådighet, en lämplig term är då "kustnära" i stället för "havsbaserad". Kustbaserad i betydelsen "öster om RV 76" är missvisande då man med kust nog tänker sig mer sjönära/i vatten. Att använda den omoderna Vindbruksplanen i en uppdaterad ÖP pekar väldigt fel, särskilt som vi redan idag har flera stora havsbaserade vindkraftsprojekt aktuella och där det blir det helt fel när man hänvisar till den gamla planen. I rutan på s 206 står som sista punkt "Havsbaserad vindkraft är inte lämplig med hänsyn till landskapskaraktär". Det stämmer inte med resonemangen om kust respektive hav. Här kunde alltså möjligen stå "kustnära vindkraftsparker är inte lämpligt om det allvarligt stör en känslig landskapskaraktär". Havsbaserad vindkraft ligger inom de nationella havsplanernas mandat där kommunen inte har rådighet.

Även kommunens bredbandsstrategi är inaktuell och det behöver förtydligas vad som ska vara kommunens ansvar respektive bredbandsföretagens. Särskilt viktigt med tanke på att Östhammars stadsnät kommer att säljas i närtid.

En annan viktig hänvisning som finns med på flera ställen, är det gamla beslutet om avgränsningen av riksintresset "Högexploaterad kust- Arkösund-Forsmark" öster om RV 76. Planförfattarna skriver att avgränsningen är gjord enligt tidigare lagstiftning, och har hänvisat till att fortsatt diskussion bör föras med länsstyrelsen. Denna fråga är så viktig för många kommunala ställningstaganden att den bör lyftas tydligare och betona vikten av ett omtag i frågan. Motsvarande avgränsning i geografin finns oss veterligt varken exempelvis i Värmdö eller Tierps kommun. Där arbetar man mer generellt med denna riksintresseavgränsning.

Kommentar

Kommun tackar Centerpartiet för sitt yttrande.

Den kommunala tillstyrkan för etablering av vindkraft sträcker sig ut i territorialhavet där kommunen har planmonopol (22 km från baslinje). Etablering i territorialhavet definieras som "havsbaserad vindkraft", inte "kustnära".

Planenhet har fått i uppdrag att ta fram förslag till ny Energiplan för Östhammars kommun där förnybar energi kommer hanteras. Nu gällande strategi för vindkraft kommer ersättas av Energiplanen. I översiktsplanen hänvisar kommunen till gällande strategi för energiproduktion samt tar ställning mot storskalig etablering av vindkraft på land och hav.

Östhammars kommun har efter granskningen lagt till en informationsruta som kort beskriver vad som gäller för etablering av solcellsanläggningar i kommunen.

Bredbandsutbyggnaden i Östhammars kommun är angelägen och förmågan till utbyggnadstakt i kommunen är en del av försäljningen av Stadsnätet. Under tiden som detta pågår är den regionala strategin ett stöd för det fortsatta arbetet. Med utgångspunkt i att det är de kommersiella aktörerna som har förmåga att fysiskt bygga infrastruktur kan kommunen verka för och uppmuntra aktörerna att samverka och agera för att underlätta utbyggnaden. Till dess att affären är klar kommer kommunen avvakta med att ta fram ett eget

strategidokument i frågan. Kort text angående försäljning av Stadsnätet har lagts till under rubriken Digital infrastruktur.

Angående riksintresse Högexploaterad kust: Tidigare lagstiftning gav kommunerna ett ansvar för att tydliggöra gränserna för riksintresset vilket skedde genom beslut i Östhammars Kommunfullmäktige. Tidigare sittande politik tog beslutet att inte utreda den fysiska avgränsningen öster om RV 76 under samråd- eller granskningstiden för denna översiktsplaneprocess. Riksintresset Högexploaterad kust sträcker sig mellan Arkösund till Forsmark, därför finns inte denna avgränsning i exempelvis Tierp.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden anser att översiktsplanen ger en vägledning för hur beslut om hur mark- och vattenområden ska användas utvecklas och bevaras. Även att den riktningen till stor del går i linje med barn- och utbildningsnämndens behov.

Däremot anser barn- och utbildningsnämnden att skrivningarna kring möjligheterna för skola/förskola i detaljplanarbetet bör stärkas. Vid bebyggelse av större områden anser barn- och utbildningsnämnden att en utredning, vid detaljplanering, ska göras för att se över kommande behov av kommunal service och att detaljplanen bör möjliggöra för ny förskola eller skola. I granskningsversionen står att läsa att det "kan vara lämpligt".

Om det förekommer kompletterande bebyggelse på flera platser runt en tätort anser barn- och utbildningsnämnden att det kan vara lämpligt att i detaljplanarbetet se över möjligheterna för ytterligare en skola/förskola.

I översiktsplanen beskrivs att det bedrivs skolverksamhet i Hammarskolan, den verksamheten upphörde under sommaren 2020. Det beskrivs även i planen att campus Gimo har utvecklat specialgymnasium med olika inriktningar. Specialgymnasier är gymnasier som fått en särskild utbildningsuppgift med en eller flera särskilda utbildningsuppgifter. I ett specialgymnasium avviker timfördelningen en aning från den nationella timfördelningen. I Gimo finns dels kommunens gymnasieskola som erbjuder ett brett utbud av nationella program med ett flertal inriktningar samt alla introduktionsprogram dels friskolan Wilhelm Haglunds gymnasium som erbjuder det Industritekniska programmet med inriktning mot produkt och maskinteknik. Gymnasieskolorna i Gimo är inte att betrakta som specialgymnasium utan de erbjuder de nationella programmen i enlighet med den nationella timplanen. Barn- och utbildningsnämnden anser att dessa skrivningar bör rättas.

Kommentar

Kommunen tackar Barn- och utbildningsnämnden för sitt yttrande.

Kommunen tar med sig kommentarerna angående möjligheter i detaljplanering till planenheten och planhandläggarna som arbetar med detaljplanefrågor. I de större nya utpekade bostadsområdena i tätorterna i översiktsplanen (Bostäder, större områden) finns det i områdesbeskrivningarna utpekade att viktig samhällsservice så som förskola/skola behöver etableras.

Områdesbeskrivning för Hammarskolan har reviderats samt beskrivningen av gymnasieskolorna där termen "specialgymnasium" tagits bort.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden välkomnar den nya Översiktsplanen. Översiktsplanen påverkar i hög grad kultur- och fritidsnämndens område och nämnden vill särskilt trycka på det fjärde effektmålet "gemenskap, öppenhet, tolerans och levande kultur är kännetecknande för kommunen" där ett tillägg om möjlighet till en aktiv fritid vore önskvärd ur nämndens perspektiv. Kultur- och fritidsnämnden ser positivt på det resultatmål som handlar om samverkan där "privata, ideella, kommunala och statliga aktörer arbetar tillsammans för att utveckla boendemiljön" och ser fram emot ett gemensamt arbete i att uppnå detta. Kultur- och fritid är en viktig aktör i samhällsplaneringen och nämnden gläds särskilt åt att översiktsplanen under strategier och riktlinjer tar upp att tillgängliga och attraktiva allmänna platser behöver utvecklas samt att det ska finnas samband mellan gröna stråk inom orterna. Kultur- och fritidsnämndens aktiva arbete kring friluftslivet ges med denna översiktsplan möjligheter till utveckling vilket är glädjande.

Kommentar

Östhammars kommun tackar Kultur- och fritidsnämnden för sitt yttrande. De effektmål som hänvisas till är kopplade till kommunens Tillväxtstrategi vilken antogs 2022. Varken effektmål eller Tillväxtstrategi är en del av Översiktsplanen efter revideringen.

Socialnämnden

I granskningshandlingen refereras och länkas det till Äldreplan 2018-2022, s 212-213, under rubriken Äldre över 65 år. Innehållet behöver, i den mån det är tidsmässigt möjligt, uppdateras och anpassas utifrån den nya Äldreplan som behandlas politiskt enligt:

- Socialnämndens arbetsutskott 23 november 2022
- Socialnämnden 7 december 2022
- Kommunfullmäktige under början av 2023 (inget datum klart då sammanträdesplan för 2023 saknas)

Övrig bedömning efter genomgång av den senaste versionen av översiktsplanehandling är att nämndens verksamhetsområden och behov finns med och hanteras utifrån översiktsplanens funktion; att övergripande beskriva och planera kommunens användning av mark och vatten. De synpunkter på internremiss, som beslutades av nämnd 2021-12-15, är inarbetade i nuvarande version. I handlingen används ordet funktionsvariation. För att använda korrekta begrepp inom funktionshinderområdet hänvisas till Socialstyrelsens termbank.

Kommentar

Östhammars kommun tackar Socialnämnden för sitt yttrande. Texten som beskriver Äldreplan för Östhammars kommun och arbetet med äldre över 65 år har reviderats för att möta det kommande antagandet av ny Äldreplan 2023 på ett passande sätt. (Vid händelse att ny plan inte antas, kommer text i övertiktsplanen ändras till antagande).

Kommunen har använts sig av Socialstyrelsens termbank för korrekta begrepp.

Organisationer, föreningar m.m.

Alunda Utvecklingsgrupp

Alunda Utvecklingsgrupp har tagit del av förslaget till Översiktsplan 2022, dels genom kommunens information i Alunda och dels genom de planhandlingar som finns tillgängliga. Olika detaljer behandlades på Utvecklingsgruppens möte den 4 april. Vi har tagit sikte på de förhållanden som berör utvecklingsfrågor för bygden. Vi finner det presenterade förslaget vara väl genomarbetat med intressanta förslag till plandetaljer för tätortbildningen.

Utifrån de uppgifter som angivits i delen "Samrådshandling delen Alunda" vill vi framföra följande synpunkter och konkreta förslag ur utvecklingssynpunkt för bygden.

1. Utökning av planområdet:

Vi framför förslaget som innebär utökning av planområdet mot norr, delen väster om väg 288 med delar av Marma, Haberga, Hammarby och Skyndeln. I detalj föreslås att planens norra gräns går från punkten där allmänna vägen 672 ansluter till väg 288 – Hammarby norra gård – Skyndeln – ansluter till planens område BK 101. Området består av småbruten mark med begränsad åkerareal. Det föreslagna området har god närhet till Alunda Centrum och skulle genom närhet till väg 288 ge goda utfartsmöjligheter och en mer samlad bild av tätorten.

Ett ytterligare motiv till utökning av byggbara områden är förhållandet att Östhammars kommun i Alunda äger mycket små områden för bebyggelse. För att öka möjligheterna för att engagera privata markägare till exploateringar ser vi det angeläget med ökade alternativa byggnadsområden.

2. Mark för industri och företagande:

Alunda har under längre tid haft brist på attraktiv mark för byggande av industri- eller företagsanläggningar. Den verksamhet där det finns behov av etableringsmark är inom serviceområdets olika delar och mindre tillverkningsverksamhet. I framtiden ser vi etablering av "Förtogshotell" som möjlig utveckling utifrån närheten till Uppsala-Arlandaregionen.

Vi bedömer att de två områden som angetts för industriverksamhet inte är tillräckliga för att täcka ett framtida behov. Vi föreslår att område IV100, Klev industriområde, utökas norrut in i område BS100 för att skapa tillräckligt utrymme.

Vidare föreslås att område IV 102 utökas, samt att nytt område skapas inom det område norrut där vi ovan föreslagit en utökning av planområdet. Vi finner benämningen "Happsta handelsområde" något missvisande då Happsta by är belägen c:a en kilometer norrut. Ett alternativ skulle kunna vara Marma företagsområde.

3. Utrymme för ytterligare pendlarparkering:

Resecentrum i Alunda är en central plats för kollektivtrafiken. Vi ser i framtiden behov av utökad pendlarparkering i anslutning till nuvarande pendlarparkering. Det är angeläget att det av planbeskrivningen framgår möjligheter att utöka pendlarparkeringarna.

Vi ser utformningen av översiktsplanen som mycket viktig för framtiden och då inte minst för Alundas utveckling. Vi i vår grupp har god kunskap om lokala förhållanden och ställer därför gärna upp för erforderliga uppgifter då så erfordras i planarbetet.

Kommentar

Östhammars kommun tackar Alunda Utvecklingsgrupp för yttrande på samrådsförslaget. Olyckligtvis fick inte kommunen gruppens yttrande under samrådstiden och detta kunde då inte redovisas i samrådsredogörelsen. I dialog med Alunda Utvecklingsgrupps ordförande har kommunen valt att redovisa yttrandet ämnat för samrådsförslag i detta särskilda utlåtande. Tjänstemännens svar på yttrandet har accepterats av Alunda Utvecklingsgrupp.

1. Kommunen uppskattar idén om att knyta ihop orten på ett bättre sätt genom det förslag som presenteras. Kommunen har också undersökt om detta är genomförbart. Detta har dock landat i att inga nya områden pekats ut i detta område, vilket berott på att stora delar består av jordbruksmark, att det finns ett antal fornlämningsområden samt markägarförhållanden och genomförbarhet. Kommunen tar ändå med sig dessa tankar till framtiden och skulle förutsättningarna förändras så får de diskuteras igen.

2. Del av BS100 har tillfogats IV100 istället för att möjliggöra mer industri- och verksamhetsmark.

Handelsområdet IV102 har efter synpunkter och diskussion med fastighetsägare tagits bort som utvecklingsområde i Alunda. Alternativa placeringar för verksamhetsområden i Alunda har föreslagits i granskningshandlingen för att säkerställa att behovet fylls i tätorten. IV102 har i granskningsförslaget ändrats till Handelsgata parkvägen. Med ett centralt läge kan detta område kopplas samman med Centrumvägens handelsstråk och fokusera på detaljhandel och kontor.

Ett företagshotell är ett bra förslag för en framtida utveckling längs 288an men kommer inte tas hänsyn till i översiktsplan. Idén kan tas med till Alunda Projektet.

3. Kommunen har i planförslaget pekat på vikten av att utveckla pendlarparkeringar. Området IK102 Alunda Pendlarparkering är utpekad mark för att tillgodose det framtida behovet av en utbyggd pendlarparkering i Alunda tätort.

SPF Seniorerna och PRO

Till Östhammars kommun, Översiktsplan, Gatu-och trafiksamordnaren

Cykeln har blivit mer och mer ett populärt fortskaffningsmedel. I Österbybruk genom samhället finns bara gångbanor. För närvarande blandar sig cyklister genom samhället med bilar, bussar, lastbilar samt övrig trafik. Lastbilstrafiken är t.ex. lastbilar med styckegods, (affärer, industri, privatpersoner) timmerbilar samt långtradare bl.a. mellan Uppsala Forsmark. Cykelbana saknas. Vägen genom samhället är även kurvig.

Cykelvägen bör byggas mellan den västra och östra infarten från väg 292, Dannemoravägen Långgatan samt Lövstavägen väg 290 (Kvarngatan Martinvägen) till bebyggelse upphör.

Samhället har byggts ut genom åren med idag c:a 2500 invånare. Dessutom är det många som cyklar från närliggande ställen som Morkarla, Film och Dannemora. Från vår till höst ser man dessutom tävlingscyklister som besöker Österbybruk på deras träningsrunda. Stannar och fikar vid Österby hembageri. På de flesta ställen är det bara en breddning av befintlig

gångbana som gäller. I hopp om ett positivt svar innan någon allvarig olycka inträffar. Kanske SKB kan gå in med medel i projektet.

Kommentar

Östhammars kommun tackar SPF Seniorerna och PRO för sitt yttrande. Olyckligtvis fick inte kommunen gruppernas yttrande under samrådstiden och kunde då inte redovisas i samrådsredogörelsen. I dialog med gruppen har kommunen valt att redovisa yttrandet ämnat för samrådsförslag i detta särskilda utlåtande. Kommunen tar med sig synpunkter i sitt fortsatta arbete. Yttrandet har även skickats vidare till ansvariga i kommunen som arbetar med revidering av Gång- och cykelvägsplan samt är i kontakt med Trafikverket.

Hargshamns Bygderåd

Hargshamns Bygderåd har under våren medverkat i en skrivning om Hargshamn till den nya översiktsplanen. Glädjande ser vi att våra synpunkter till stora delar arbetats in i den nya granskningsupplagan. Det finns dock några mindre ändringar och tillägg som vi anser är viktiga att få med och som inte blev ändrade enligt det förslag vi tidigare lagt. I den beskrivande texten om Hargshamn, (Sidan 163), anser vi att nedanstående stycke ej hör hemma i en beskrivning av orten och att det stycket därför skall tas bort helt.

"I den mån annan verksamhet bedrivs i hamnen, exempelvis produktion i form av skrothantering, ska den vara icke störande. Detta då hamnen i sig stör och alla störningar adderas."

Sen vill vi lägga till en punkt, (den i fetstil), till kommunens strategier i första stycket på sidan 164. "den utsträckning som marknaden efterfrågar.

- Ta hänsyn till de boendes livsmiljö genom att separera ny eller utvidgad miljöstörande industri och mark med skyddsavstånd från befintlig bebyggelse.
- Vid nyanläggning av industriell verksamhet bör hänsyn också tas till samtidig bullerstörning från flera olika verksamheter. Hänsyn måste alltid tas till kumulativa effekter av tillkommande verksamhet tillsammans med redan befintliga verksamheter.
- Vid handläggning av bygglovsärenden i de fritidshusområden som pekats ut som potentiellt lämpliga omvandlingsområden ska behovet av samlade VA-lösningar särskilt beaktas."

Som vi skrivit i förra yttrandet så vill vi gärna se att övriga småorter och landsbygd finns representerade i en egen cirkel motsvarande den för serviceorterna - 36% av kommunens invånare. Den cirkeln skulle kunna vara uppdelad i mindre tätorter/ småorter och landsbygd kontra totalbefolkningen i kommunen.

Kommentar

Kommunen tackar Hargshamns Bygderåd för kommentarerna.

I översiktsplanen hanteras bullerfrågan under avsnittet Miljö, hälsa och säkerhet där kommunen redogör för sina intentioner. Därför kommer den föreslagna punkten inte läggas till under kommunens strategier för Övriga tätorter och småorter.

Det i yttrandet påpekade stycket har tagits bort från översiktsplanen. Ett diagram utifrån statistik från SCB som visar hur stor del av befolkningen som bor i småorter och på glesbygd samt hur stor del som bor i tätort har lagts till under avsnittet Övriga tätorter och småorter.

Gräsö Södra Skärgårdsförening

När kollektivtrafiken nämns så ska ju såklart även den anropsstyrda kollektivtrafiken på glesbygden och skärgården också nämnas i själva översiktsplanen.

Landsbygden

Varför skriver ni hela tiden att byar vid starka kollektivtrafikstråk är dem där utveckling ska ske? Det finns inga starka kollektivtrafikstråk på landsbygden då de knappt finns någon kollektivtrafik. Denna benämning gör att inte kustbygden och skärgården inbegrips i expansionen och utvecklingen av kommunen. Kusten och den levande skärgården är mycket unika och kommunens dragplåster, ja hela regionens. det är därför folk flyttar hit, till naturen, havet och den friska luften.

Även småjordbruken är i framtiden viktiga för vår beredskap och livsmedelsförsörjning och för bevarande av den biologiska mångfalden.

Tillgängligheten i kustbygd och skärgård bör ju vara prioriterad så att alla kan ta sig på ett miljömässigt bra och säkert sätt till och från öarna till fastlandet tex., både turister och öbor från sina hem för att kunna bo och leva. Så anropstyrd kollektivtrafik är mycket viktig.

När det gäller skogarna vid kusten och i skärgården så är den oftast blandskog med en rik biologisk mångfald.

Ni skriver att kommunens strategi är att främja friluftslivets tillgång till det nya riksintresseområdet Gräsö Öregrunds skärgård? Här behövs ju tillgängligheten utvecklas – d.v.s. anropstyrd kollektivtrafik. Vilket i förlängningen kommer göra att fler kan försörja sig på öarna genom turism, övernattnings gårdsbutiker osv. Viktigt för öbornas överlevnad.

När man siar om framtiden – Översiktsplan med sikte på 2040- är det ju viktigt att HELA kommunen inbegrips och tas med i ÖP- dvs. ni ska även skriva om kustbygden och skärgården.

Kommentar

Region Uppsala ansvarar för kollektivtrafiken i Östhammars kommun. Det finns idag inte någon strategi för att utveckla kollektivtrafiken i skärgården med fler turer eller anropsstyrd kollektivtrafik i samarbete med Regionen. Kommunen utreder om det finns möjlighet till att lösa frågan och får återkomma med information. Det är alltså fortfarande en politisk fråga och inte något som kommer tas upp i Översiktsplanen.

För en hållbar utveckling av Östhammars kommun krävs det att vi använder de resurser som redan finns i så stor utsträckning som möjligt. Därför är det rimligt att utveckla bebyggelsen vid redan starka kollektivtrafikstråk. Med det sagt så är inte kommunen emot utveckling på landsbygden eller vid kusten, den välkomnas. De avsnitt som berör landsbygden med respektive strategier som finns i nuvarande ÖP gör att hela kommunen finns innefattad, även om dessa inte fått några fördjupningar i denna process. Kommunen hoppas även kunna utveckla skärgården och kusten genom en fördjupad Översiktsplan för kusten och därigenom fördjupa och utveckla strategierna för kustområdet.

Utvecklingsgruppen för Söderön, Tvärnö och Raggarö

ALLMÄNT

Vi anser att det är mycket positivt och värdefullt att ett brett samråd genomförs på detta sätt. Det ger invånare och organisationer insyn i hur kommunen ser på utveckling och ger möjlighet till påverkan.

Vi vidhåller vår uppfattning att dokumentet är mångordigt och tar upp dimensioner och målsättningar om en bättre och lyckligare värld, präglad av frid, harmoni och välstånd. Detta kombineras med en grundton av skepsis mot en utveckling som befaras inkräkta på idyllen. Det är lämpligt att göra skillnad mellan målsättningar och önskedrömmar, varför framställningen skulle vinna i klarhet om det koncentrerades till vad PBL egentligen avser.

”Samrådsredogörelsen” dokumenterar alla de inkomna synpunkterna (ca 170 st.) och kommunens kommentarer till dessa. Vi anser att det är mycket positivt att detta redovisas brutto – det är en värdefull öppenhet och bidrar till förankringen av kommande beslut.

Vi anser fortfarande att klimatförändringarna bör ges utökad uppmärksamhet. En prolongering av historiska data om havsnivåstigning och landhöjning indikerar inga akuta risker före 2040, men klimatforskningen påvisar också risken för mycket snabbare och kraftigare havsnivåstigningar. Även om denna ÖP avser de närmaste decennierna, så innebär planeringen att det fastläggs en struktur för kommande sekler. Även Länsstyrelsen påpekar detta och önskar förtydliganden (Samrådsredogörelse s 115-116).

I övrigt anser vi vårt tidigare svar (se Samrådsredogörelsen s 30-33) är fortsatt relevant.

SÄRSKILDA SYNPUNKTER OCH PÅPEKANDEN

a) Fördjupad ÖP för kusten

En mycket intressant punkt är uppgiften att kommunen kommer att arbeta med en fördjupad översiktsplan för kusten (Samrådsredogörelsen s 30, 5:e stycket, 7-8 raden). Detta är av största vikt för en stor del av kommunen och berör själva kärnan i dess image och attraktivitet, trots många problematiska förhållanden. Det är också lämpligt att samverka med kringliggande kommuner vid kusten, och finna en balans mellan alla riksintressen och en rimlig utveckling av lokalsamhällena och levnadsbetingelserna för invånarna, såväl bofasta som deltidsboende.

Av särskilt intresse är de synpunkter som kom fram vid Utvecklingsgruppens möte med kommunen 2/12 2021 (med Kommundirektör Peter Nyberg och Elin Dahm) beträffande samarbete mm mellan kommunen och utvecklingsgruppen. Bland annat framhöll Kommundirektören att ”... utvecklingsgrupperna ska vara lokala, öppna, tillvarata lokala resurser och skapa engagemang för lokala frågor. Kommunen ger förutsättningar för detta genom att informera och inbjuda till medverkan i förändringsarbetet. ... Samverkan och samarbete blir bäst om det sker på ett tidigt stadium, genom att kommunen ger tidig information, kommunicerar snabbt, inbjuder tidigt och redovisar vad som skett och sker.” I diskussionen efterlyste Kommundirektören konkreta punkter att samverka kring.

Utvecklingsgruppen anser att en fördjupad översiktsplan för kusten är precis vad som åsyftas och ser fram mot att samarbeta om en framtida ”ÖP Kust” i Kommundirektörens anda.

b) Bilaga 2 Vägledning för delområden

- Genomgången försvåras av att Detaljplanerna inte redovisas. Många av dessa bör ses tillsammans med de kringliggande områdena, och vara en del i helheten.

- Det är inte klart för oss vad Riksintressen egentligen innebär för kommunens möjligheter att utöva sitt planmonopol, se t ex RK 20 + RN 54 + 109 och 142. Enligt vår uppfattning finns möjligheter till utveckling och byggnation, men det påverkas också av övergripande faktorer som jordbrukspolitik och övrig ekonomisk och samhällelig utveckling. ÖP 23 har genomgående en positiv inställning till fortsatt jordbruk, men detta påverkas också av kommunens övriga myndighetsutövning. En helhetsbedömning är nödvändig om inte den positiva inställningen till jordbruket ska bli tomma fraser.

- För vissa delområden vill vi påpeka vissa saker:

101 Söderby. Här nämns en ny (gen?)väg mellan Östhammar och Öregrund. Som regel är goda vägar positiva för utvecklingen, men projektet måste förankras väl hos berörda

135 Djupmyren sydväst om 138. Det nya tomtområdet finns inte utmärkt eller kommenterat

142 Nolsterby. Kapellet är sedan några år omgjort till privatbostad. Detsamma gäller Yttersby skolbyggnad.

152 Galtfjärden mm. Begreppet Älvsnäsfjärden är olämpligt, bör heta Raggaröfjärden. I övrigt kan vi notera att de största föroreningarna kommer från kommunen, medan de starkt ökade kraven riktas mot enskilda. De planerade investeringarna i de kommunala reningsverken kommer att ta lång tid att få på plats.

- Otydligheten i vad som egentligen eftersträvas syns tydligt i område 147 Högalund, där det sägs att det är viktigt att bebyggelsen inte ger ett kompakt intryck. Detta står emot att det i resten av ÖP sägs att ny tomtbildning ska ske i anslutning till befintlig bebyggelse. Dessutom är kartunderlagen i början av bilaga 2 inte uppdaterade vad gäller naturreservat, dessa framgår av Lantmäteriets underlag.

- Samtliga områden. I alla områden finns en mosaik av värdefulla eller all dagliga områden utan nämnvärt värde för natur eller kultur. Därför är den utveckling som nämns som "Lämpliga utvecklingen" i många fall onödigt restriktivt. Även i områden som anses vara hårt utnyttjade finns alltså möjligheter för kompletterande tomtbildning (några exempel 106, 117, 138, 145, 150). Detta är särskilt tydligt på vissa områden, exempelvis 100, 101, 110, RK 20, norr och öster om 137. Detta innebär att indelningen/klassningen LT, LS, LF (t ex ÖP Granskningshandlingen s 90) är grov och onödig.

Det vore alltså ingen förlust att tillåta nya tomtbildningar där inga speciella värden finns. Tvärtom: det skulle gynna Östhammars attraktion om folk tilläts bo där de vill bo. Om Utvecklingsstrategin ska ha en chans att bli verklighet så måste ÖP ha en positiv grundsyn på investeringar i byggnation.

Kommentar

Östhammars kommun tackar utvecklingsgruppen för sitt yttrande.

Kommunen håller med om att klimatfrågan är en central del av kommunens utveckling och därmed även borde ha en större plats i översiktsplanen. Med det sagt har kommunen som det ser ut nu inte tillräckligt underlag för att utveckla dessa områden i denna process. Kommunen arbetar med långsiktig utveckling och klimatfrågor både på översiktlig- och detaljplanenivå i planarbetet och inom andra sektorer. I det kommande arbetet med Fördjupad översiktsplan kust har kommunen som ambition att arbeta med kunskapsutbyten

med andra kommuner, utvecklingsgrupper och intresseorganisationer i kust och skärgård. Det är viktigt att ta del av den gemensamma kunskapsbanken.

Bilaga 2 Vägledning för Delområden

Vägledning för Delområden togs fram i samband med Östhammars kommuns Översiktsplan 2003 och har inte uppdaterats. Dokumentet stämmer inte alltid överens med verkligheten men har trots detta varit behjälplig i arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen och bedöms samtidigt fortsatt vara behjälpligt till viss del i lovärenden. I inledningstexten till bilaga 2 har kommunen infogat ett stycke som bland annat följande: "Vid tillämpningen av de aktualitetsförklarade delarna ska lagrummen särskilt beaktas. Nya lagrum kan ha ersatt de lagar som vägledningar till delområden som togs fram 2003 hänvisar till. Det är gällande lagstiftning som ska beaktas." På detta sätt vill kommunen uppmana till att läsa dokumentet med dessa förbehåll. Dokumentet behöver ses över och förslagsvis ersättas med nya vägledningar för dessa områden, vilket får ses över efter denna process. De uppdateringar och ändringar som föreslås i yttrandet tar kommunen med sig till det fortsatta arbetet.

Riksintressen enligt Boverket: Riksintressen gäller geografiska områden som har utpekats därför att de innehåller nationellt viktiga värden och kvaliteter.

Speciellt för Östhammars kommuns kust och skärgård är att områdena ligger under riksintresset Högexploaterad kust. Områdena ligger under 4 kap. Miljöbalken där det i 1§ står skrivet:

De områden som anges i 2-8 §§ är, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om

- det inte möter något hinder enligt 2-8 §§ och
- det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Detta innebär i många områden att utveckling ska ske med hänsyn till både areella och kulturella näringarna. Kommunen ska ta ställning till riksintressen och följa dessa i sin planering.

Natur och kultur i Dannemorabygden

Stort tack för ett gediget arbete och för den lyhördhet som visats lokala inspel och synpunkter.

Efter att ha gått igenom materialet ytterligare en gång vill föreningen Natur och Kultur i Dannemorabygden framföra följande synpunkter:

BS 400, BS 401

I beskrivningen har områdena getts låga friluftsvärden. Vi delar inte denna uppfattning. Anledningen är att redan idag nyttjas området av de närboende. Närheten till Simbadet i sydost och motionsspåren i nordväst ger också förutsättningar för ett utvecklat nyttjande. I dialog med kommunen (Camilla Andersson) har ett nordligt grönstråk pekats ut som angeläget och föreningen har nu erhållit medel från Föreningslyftet för att etablera detta stråk. Det knyter då ihop flera attraktiva miljöer norr om Österbybruk, såsom Stordammen, Simbadet, motionsspåren, Filmers kulle, Ekbacken och klardammen intill Dannemora.

Vi föreslår därför följande skrivning:

Friluftsvärderna är under utveckling genom etablering av ett nordligt grönstråk med höga friluft- och kulturmiljövärden. Befintlig ny förskola söder om området och tänkt etablering av ytterligare en enhet mitt i området ges med detta stråk goda möjligheter till stärkande utevistelser. Detta ska beaktas i vidare planering.

R 405, Tillägg:

Stigar som ansluter till området från söder, öster, och väster utgör delar av ett nordligt grönstråk som utvecklas av lokala intressenter under 2023.

S 400, tillägg:

Områdets gröna och blå ytor har stora historiska värden, men igenväxning av betesmarker och vattenspegeln i herrgårdsdammen förvanskar detta kulturarv. En plan för återskapande av dessa miljöer bör tas fram.

Kommentar

Kommunen tackar Natur och Kultur i Dannemorabygden för sitt yttrande. De tillägg som framförts i yttrandet som förslag till texter, har inarbetats i översiktsplanen.

Österbybruks Utvecklingsgrupp

Vi tar upp de punkter vi fått kommenterade och fyller på information och input där vi tycker det är lämpligt i punkterna A-N. Kursiv stil är kommunens text alternativt svar på våra tidigare synpunkter:

A.

Text s137: Österbybruk/Utvecklingsmöjligheter: Ekhags- och ängslandskapet norr om Österby bruk och ett område öster och norr om Dannemorajsjön bidrar till vackra och rogivande upplevelser som kan nyttjas för tätortsnära rekreation. Det är också viktigt att det finns gröna, sammanhängande stråk genom samhället. De kan bli än mer attraktiva om de kopplas ihop bättre, till exempel med hjälp av mindre parkområden.

Det är bra att området omnämns lovansvärt i text enligt ovan. I vårt svar anmodade vi dock att åtminstone den mest centrumnära ekbacken längs Filmvägen, i direkt anslutning till bebyggelsen norr om gatan Ekbacksvägen pga. dess närhet till centrum har mycket starka skäl att ritas in som ett R-område i ÖP. Det är inte gjort i samrådshandlingen. Vandringsstig i ekbacken planeras i närtid.

Kommentar

Kommunen bedömde i ett tidigare läge att detta endast skulle belysas i grönstråskartor i bilaga 3 för ÖP 2023, men har efter diskussioner nu valt att lägga till ett rekreativområde i området för vandringsstigen och Ekbacken. Området benämns som R 410 – Spöklund i områdesbeskrivning och karta.

B.

Områdesbeskrivningen för BS400 och BS401 har uppdaterats för att innehålla information om stråk och närhet till naturområden. Inga ändringar i karta har gjorts.

Inventeringen I "Grönstruktur Friluftsliv" i det nya materialet verkar fortfarande inte vara korrekt. T.ex. är busstationen markerad som att den har medelhöga värden medan övervägande delen av inventerad mark har låga värden. I ÖP 2003 är delar av området markerat "viktigare grönområden". Vi är intresserade av att ta del av rådata bakom klassningen av grönstrukturplanen för att förstå klassningen. Gällande BS400/401 är det naturligtvis dessutom en brist att bedömningen stannar vid gränsen för kommunal mark i grönstrukturplanen vilket innebär att bedömningsunderlaget blir undermåligt då stora delar av ytorna ligger utanför kommunal mark.

Kommentar

Friluftsvärdena i grönstrukturplanen är framtagen av Upplandsstiftelsen och saknar i delar lokal fördjupad granskning från sektor Attraktivitet på kommunen som jobbar med dessa frågor. Detta underlag bör ses som ett av flera "inspel" till översiktsplanens framtagande. Översiktsplanen har tagit detta underlag i beaktande men är mer utvecklad kring lokala inspel och uppdaterad information. Underlaget kan komma att ses över framgent av kommunens tjänstemän och sedermera uppdateras, gärna i samråd med lokala aktörer. Kommunen har tagit kontakt med berörda från utvecklingsgruppen och översänt material för inventeringen. ÖP 2023 klargör att alla detaljplaneområden ska innehålla en naturvärdesinventering och på så sätt säkerställa att viktiga naturvärden och även friluftsvärden ses över på de privata markområdena i detaljplaneprocessen.

C.

Information om att trafik ska härledas till den statliga vägen i norr samt Klockarbacksvägen och sedan vidare på Kölnvägen i söder har lagts till.

Faktafel: vägen heter Kölngatan och inte Kölnvägen.

Inget svar erhålls på frågan gällande den ökade trafikmängden. Vi delar de tidigare bedömningarna kommunen gjort, att det inte är lämpligt att belasta Gimogatan/Kölngatan/Klockarbacksvägen med en ökad trafikmängd det innebär med stora tillkommande bostadsområden.

I det liggande förslaget planeras det för utökad trafik i det nya vägnätet men det finns inte möjlighet att öka kapaciteten in mot bruket via de nämnda gatorna.

I liggande detaljplan för Klockarbacken har man i alla fall försökt begränsa belastningen enligt nedan. Varför anser man nu att vägarna klarar en mycket högre belastning?:

Planområdet ansluts till angränsande områden genom tre infarter. Infarterna har placerats så att tyngdpunkten i planområdet skall förskjutas från Gimogatan/Kölngatan och så att trafiken kan "silas" genom planområdet.

Kommentar

Kölnvägen har ändrats till Kölngatan i översiktsplanen. I de större bostadsområden som pekats ut norr om klockarbacken så menar kommunen att trafiken ska portioneras via både Gubbovägen norr om områdena samt befintlig väg Gimogatan/Kölngatan/Klockarbacksvägen. Gubbovägen avlastar således de mindre gatorna Gimogatan/Kölngatan/Klockarbacksvägen. Kolla med Anders om det går att benämna den som Gubbovägen.

D.

Den gröna kil som tidigare varit en del av ÖP 2016 är detaljplanelagt område och således följs området av bestämmelse i detaljplan.

Den kil som avses är markerad med "4" i orienteringskartan och är till sin största del belägen i BS401 och således inte i gällande detaljplanerat område. Det är viktigt att området skyddas så att friluftslivet ges möjlighet att transportera sig via stig genom det fina naturområdet istället för att samsas med biltrafiken på den trånga vägen genom bostadsområdet.

Kommentar

Kommunen har lagt till ett rekreativstråk i karta med beteckning (R408) och områdesbeskrivning enligt förslag i yttrande som möjliggör för passage via naturområde ut till befintliga vandringsstråk.

E.

R403 har uppdaterats där både områdesbeskrivningen och kartan innehåller hela Stordammen och tillhörande vandringsstråk. Dragningen av vandringsstråket har genomförts i samband med Upplandsstiftelsen.

Bra!

F.

Länk mellan R405 och R404 säkras genom gröna stråk presenterade i kartunderlag. I alla exploatering av nya områden ska grönstrukturer, stråk och rekreation beaktas för att skapa en hållbar utveckling som knyter samman serviceorten.

Bra! Vi hade önskat en tydligare korridor men i.o.m. att intentionen finns i planen litar vi på det!

G.

En avvägning har gjorts för norr om Harvikadammen vilket innebär att den inte kommer tas med i tätortskarta för Österbybruk då den anses ligga för långt från tätorten.

Vi anser inte att avståndet är stort och skulle föredra om dammområden införlivades för att på ett tydligare sätt i ÖP se den totala intentionen av rekreativmöjligheter.

Kommentar

Kommunen bedömer fortsatt att avgränsningen för tätortsfördjupningen för Österbybruk inte ska innefatta Harvikadammen för att inte bli för vidsträckt. Grönstråkskartorna belyser vikten av att ta hänsyn till Harvikadammen som en viktig rekreativdel i framtida utveckling. Arbetet med friluftspolitiska planen kan komma att innehålla kartor framöver som tydliggör rekreativområden i ett mer vidsträckt perspektiv där bland annat Harvikadammen kan inkluderas.

H.

Trafikverket genomförde en projektering för cykelväg längs Dannemoravägen. Man hittade många fornlämningar samt förorenad mark vilket innebär för stora kostnader. Det finns i dagsläget inga planer på att genomföra projektet utifrån det underlag som finns.

Inget vi kände till och behöver undersökas ytterligare då det är konstigt om det inte skulle vara möjligt. Hur tar vi del av informationen?

Kommentar

Kommunen har skickat över underlag från Trafikverket till Österbybruks utvecklingsgrupp.

I.

IK400 har reviderats där befintligt stråk längs Gruvstigarvägen istället prioriteras för förbättring. Tidigare IK400 har utgått från förslaget och ersatts med nytt förslag för dragning av cykelväg. Kommunens Gång- och cykelvägsplan ska revideras och synpunkter på utvecklingen i Österbybruk har skickats vidare till ansvarig i kommunen.

Det är ju två olika byar som slutmål för IK400 och Gruvstigarvägen så det blir lite svårt att ställa dem mot varandra. Vi vill vara delaktiga kring Gång- och cykelvägsplan då vi starkt tror på att den lokala synen och säkerhet bör styra prioriteringen.

Kommentar

Det tidigare cykelstråket som benämndes som IK400 i samrådshandling ledde till Dannemora, om än i den nordligaste delen av byn. På så sätt anser kommunen att dom kan ställas mot varandra. Med det sagt så kan det ändå vara aktuellt att titta vidare på detta stråk i kommande revidering av gång- och cykelvägsplan. I dagsläget gör dock kommunen bedömningen att satsning på den befintliga GC-vägen är prioriterad.

J.

Områdesbeskrivningen för BK402 har uppdaterats efter inkomna synpunkter från samråd.

OK, bättre men saknar utökat skydd för Paradiset.

Kommentar

Ett rekreationsområde med tillhörande områdesbeskrivning har lagts till runt området "Paradiset" och har fått beteckningen R 409 - Paradiset.

K.

Områdesbeskrivning för IV400 har ändrats för att innehålla information om tillgänglighet till befintliga leder och stigar i området men det utpekade området i kartan kommer inte ändras.

OK

L.

Brännstensugnarna är lokaliserade inom det skyddade området S400 och finns ytterligare beskrivna i skriften Jord och Järn.

Nej, de världsunika brännstålsugnarna (obs det korrekta namnet) ligger inte inom S400. De ligger i industriområdet direkt väster om norra delen av R401 (se klipp) och de behöver märkas med S-område.

Kommentar

Ett mindre område för brännstålsugnarna har märkts ut som skyddsvärt område i karta med beteckning (S402) och områdesbeskrivning.

M.

Kommunen har inga ytterligare planer på att utveckla spårbunden trafik i kommunen. Stationen i Järlebo ligger i Heby kommun, inte i Östhammars kommun.

Heby kommun ovan är felaktigt. Kanske ligger det en Järlebo station i Heby kommun men det är förstås viktigt att våra samhällsplanerare känner till att stambanan går genom Östhammars kommun längs en sträcka och att det där finns en trafikplats/stationsområde

med växlar till extraspår som även den benämns Järlebo station (Jlo). En boendeort här, på enda stället där stambanan går igenom vår kommun, skulle ha pendlingstid på 25 min med Upptåget till Uppsala C. Vem vet var utvecklingen tar vägen? Vi ville vara visionära när vi skrev vårt dokument "Vision 2020" och är det fortsatt.

En utveckling på platsen som skulle försämra möjligheterna till expansion på platsen i en framtid skulle inte vara av godo. Länk med foton och ytterligare förklaringar:

Kommentar

I sitt yttrande på samrådsförslaget tolkade kommunen det som att Österbybruks Utvecklingsgrupp hänvisade till "Järlebo Station", inte till "Driftplats/trafikplats Järlebo" lokaliserad i skogarna mellan Skyttorp och Örbyhus. Det vore såklart positivt för Östhammars kommuns utveckling med spårbunden trafik men kommunen måste hänvisa frågan vidare till Trafikverket. Sannolikheten att det kommer utvecklas två stationslägen så pass nära varandra kan även anses låg.

N.

Sida 163: *Dannemora ligger cirka fyra kilometer väster om Österbybruk.*

Korrekt är ca 1 km "byggnad till byggnad", 2-2,5 km centrum-centrum, men 4km är för mycket tilltaget som uppgift!

Kommentar

Faktatexten har uppdaterats med lydelsen: "Dannemora ligger ca en kilometer väster om Österbybruk."

Kommunen tackar Österbybruks utvecklingsgrupp för sina kommentarer och har besvarat dessa löpande i yttrandet.

Företag

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät och lokalt elnät med en spänningsnivå på 0,4 till 77 kV, både ledning i luft och ledning i mark inom Östhammars kommun.

Vattenfall lämnar följande synpunkter vad gäller elnätanläggningar med beteckningen regionalt elnät:

- Vid behov av ombyggnad av ledningar inom regionalt elnät (linjekoncessionspliktiga ledningar) är det troligt att ny koncession behöver sökas vilket är tidskrävande. I planhandlingarna framgår att det finns ett pågående arbete med att föra över luftledningar till markkablar för att göra elleveranserna mindre sårbara vid svåra väderförhållanden. Vattenfall Eldistribution vill förtydliga att det finns inga planer på att kabelfiera regionnätet. Regionnätets ledningar har trädsäkra ledningsgator och därmed finns ingen anledning att markförlägga ledningarna.
- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå upp till 55 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 10 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.

- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå över 55 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 20 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk samt ur ett underhållsperspektiv.
- Utöver detta säkerhetsavstånd (20 m) tillkommer tillämpningen av försiktighetsprincipen för frågan kring elektriska och magnetiska fält (EMF). Vattenfall Eldistribution rekommenderar att ny bebyggelse där människor stadigvarande kan antas vistas, tex bostäder och kontor, inte uppförs närmare än 50 meter från ledningens närmaste anläggningsdel. Detta för att minimera eventuell framtida oro etc. hos de boende.
- En ny byggnad intill en markkabel ska placeras på ett minsta avstånd på 5 meter till markkabelns närmaste fas.
- Tillkommande solenergianläggning ska placeras minst 20 m (landsbygd) eller 10 m (tätort) från närmaste fasledare vid icke direktjordad luftledning med en spänningsnivå upp till 100 kV med hänsyn till TSN nr 21.
- Tillkommande solenergianläggning ska placeras minst 50 m (landsbygd) eller 20 m (tätort) från närmaste fasledare vid direktjordad luftledning med en spänningsnivå över 100 kV med hänsyn till Telestörningsnämnden (TSN) nr 21.
- Avståndet minst 20 m (landsbygd) eller 10 m (tätort) respektive avståndet 50 m (landsbygd) eller 20 m (tätort) hänför sig till att vid jordfel, t.ex. åsknedslag, på luftledningen uppstår en förhöjd markpotential i ledningsgatan. Denna förhöjda markpotential får inte påverka angränsande anläggningar så att skador uppstår på dessa. Den förhöjda markpotentialen får heller inte medföra fara för person som befinner sig invid anläggning placerad i närområde till luftledningen.
- Det pågår förnyelse av 77 kV-luftledningen ÄL2 (Dannemora-Gimo-Harg) samt projektering för fortsättningen Harg-Gråska.
- Det finns även behov av stationer i Gimo, Harg, Östhammar, Forsmark osv.

Vattenfall lämnar följande synpunkter vad gäller elnätsanläggningar med beteckningen lokalt elnät:

- En ny byggnad intill en luftledning med spänningsnivå upp till 24 kV ska placeras på ett minsta avstånd på 10 meter från närmaste anläggningsdel, detta utifrån säkerhetsområde och elsäkerhetsrisk.
- Nya exploateringar medför ett behov av både nya ledningar och nya nätstationer för elförsörjning. Nya ledningar är i stort sett alltid markförlagda kablar i tätbebyggt område men kan vara både markförlagda kablar och ledningar byggda i luft på landsbygden.
- För att undvika magnetfält ska avstånd från station till stadigvarande vistelse vara minst 5 meter. För att undvika brandrisk ska avstånd mellan station och brännbart material vara minst 5 meter.
- En tumregel är att längsta kabelväg från nätstation till anslutningspunkt är cirka 200 m. Det kan dock variera beroende på nätstationens kapacitet och områdets elförbrukning.

Vid etablering av större solenergianläggningar och vindenergianläggningar krävs sannolikt ombyggnad av befintliga elnätsanläggningar och utbyggnad med nya elnätsanläggningar. De utpekade områdena för vindkraftverk kommer genererar stor produktion av el och med stor sannolikhet kommer det behöva föras dialoger med Svenska Kraftnät. Ifall det blir aktuellt med de utpekade vindkraftsområdena ska det tas kontakt med kundavdelningen på Vattenfall Eldistribution.

Vid bildande av nya naturområden, t.ex. naturreservat, Natura 2000-områden och vattenskyddsområden, gäller att restriktionerna inte får förhindra ledningshavaren att utföra de återkommande drift- och underhållsåtgärder som man är ålagda att utföra bl.a. enligt gällande föreskrifter samt åtgärder som erfordras vid pågående driftstörning.

Kommentar

Olyckligtvis fick inte kommunen Vattenfall Eldistribution ABs yttrande under samrådstiden och kunde då inte redovisa detta i samrådsredogörelsen. I dialog med företaget har kommunen valt att redovisa yttrandet ämnat för samrådsförslag i detta särskilda utlåtande. Kommunen tar med sig synpunkter i sitt fortsatta arbete.

Paragrafen i översiktsplanen på sidan 189 i granskningshandling som beskriver planer på att överföra luftledningar till markledningar har tagits bort enligt förslag i yttrande.

I informationsrutan "Skydd mot radiofrekvent strålning" på sidan 66 i översiktsplanen har följande mening lagts in: "Ny bebyggelse där människor stadigvarande kan antas vistas, tex bostäder och kontor, inte uppföras närmare än 50 meter från ledningens närmaste anläggningsdel. Detta för att minimera eventuell framtida oro etc. hos de boende. Detta med hänsyn till tillämpningen av försiktighetsprincipen för frågan kring elektriska och magnetiska fält (EMF)."

Delar av yttrandet från Vattenfall eldistribution anser Östhammars kommun är relevant på detaljplanenivå men kommer inte tas med i översiktsplanen. Sådär resonerar kommunen kring de punkter som tas upp:

Yttrandets kommentarer på placering av byggnader i relation till "elnätsanläggningar" (både lokala och regionala) anser Östhammars kommun är information som inte bör beskrivas på en översiktsplanenivå. Däremot är denna information relevant för ärenden på detaljplanenivå och i remissärenden. Informationen tas med till detaljplanearbetet och till berörda som kommer i kontakt med frågan inom kommunen.

I översiktsplanen har en informationsruta för solcellsanläggningar lagts till för vägledning om samrådsparter och bygglov. Däremot anser kommunen inte att information om lokalisering på detaljerad nivå (ex. närhet till fasledare) är relevant på en översiktsplanenivå då kommunen enbart är remissinstans i ärenden som rör solcellsanläggningar. Det är Länsstyrelsen som ska kontaktas och upp till dem samt företaget som anlägger solcellsanläggningen att besluta om vilka parter som ska samrådas med.

Skrivning om Vattenfall Eldistributions lokala och regionala elnätsanläggningar har lagts till som paragraf under rubriken Energi.

Östhammar Vatten AB

Östhammar Vatten AB (Östhammar Vatten) har getts möjlighet att yttra sig i granskningskede gällande Översiktsplan 2022 för Östhammars kommun. Östhammar Vatten har tidigare yttrat sig i samrådsskedet 220414 och ställer sig fortsatt bakom förslaget till Översiktsplan.

Översiktsplanen ger genom sin inriktning för den långsiktiga samhällsutvecklingen ett bra underlag för att konkretisera VA-utvecklingen i olika delar av kommunen för att möta

behoven. Tillsammans med andra viktiga komponenter såsom Tillväxtstrategi, Finansieringsplan, Avfallsplan och Utbyggnadsplan för VA kan kommande års Verksamhetsplaner inklusive investeringar för Östhammar Vatten AB utvecklas som gör att samordning sker för bästa samhälls- och miljönytta samt VA-leverans.

Kommentar

Östhammars kommun tackar Östhammars Vatten AB för sina yttranden, kunskapsutbyten och samarbetet i framtagande av kommunen nya översiktsplan.

Privatpersoner

Privatperson 1

Saknar tydligare beskrivning av strategier för utmaning ökat sjuk- och äldreomsorgsbehov, t ex kompetensförsörjning, utbildningssatsningar och samverkan med Regionen utifrån Effektiv och nära vård 2030.

Korrigerar siffran över elever i kommunens skolor, är drygt 2800 nu.

Kommentar

Tydligare beskrivningar av strategier för utmaningarna kring ökat sjuk- och äldreomsorgsbehov som rör exempelvis kompetensförsörjning, utbildningssatsningar och samverkan med Regionen rör inte fysisk planering och kommer därför inte beskrivas i översiktsplanen.

Siffran yttrandet hänvisar till är över antal elever i kommunens grundskolor. Siffran blir annorlunda om man till exempel väljer att även räkna antal elever på gymnasienivå. I översiktsplanen utgår kommunen från officiell statistik som säger att kommunen har ca 2400 elever på grundskolenivå.

Privatperson 2

Eftersom vi i vår kommun har dåligt med vatten, det ska ju sparas och sparas, speciellt under sommarhalvåret. Hur tänker ni lösa vattentillgången med denna nybyggnation och den i Öregrund?

Kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Kommunen arbetar aktivt med den antagna VA-strategin samt med att ta fram utbyggnadsplaner för att trygga utbyggnaden av det kommunala nätet. Kommunen utreder just nu i samverkan med kommunens VA-huvudmannen Gästrike vatten AB möjligheten att göra åtgärder både på kort och lång sikt för att lösa dricksvattenfrågan i Östhammar och Öregrund. Detta har resulterat i ett antal förslag som presenteras i granskningsförslaget till Översiktsplan 2023. Viktigt att poängtera är att den bebyggelse som föreslås i Öregrund och Östhammar inte kommer genomföras förrän VA-situationen är löst. Översiktsplanen har sikte på år 2040 och ambitionen är att dessa frågor ska kunna lösas inom den tidsperioden och orterna således kan fortsätta utvecklas.

Privatperson 3

ALLMÄNT

Jag hittade tidigare politikernas och tjänstemäns personliga åsikter (antar jag) om hur kommunens tätorter och landsbygd är "beskaffade". Jag föreslår att ni går igenom texten igen och tar bort allt som gör att ÖP på sina håll mer liknar turistinformation än översiktsplan.

OM ÖREGRUND

Jag föreslår att kapitlet om Öregrund ändras till Öregrund och Gräsö. Tätorten och ön hör ihop. Det framgår ingenstans i ÖP att kustområdet Öregrund-Gräsö tillsammans har alla de förutsättningar som varje tätort i kommunens inland har samt att Öregrund-Gräsö faktiskt har fler resurser än inlands-tätorterna, som saknar kust och hav och skärgård. Medan kustområdet har allt saknar inlands-tätorterna det mesta som gör en kustkommun attraktiv. Framhäv bättre än nu att Öregrund har ett för kommunen viktigt kulturmiljöområde – hamnområdet – och vad det innebär att ha ansvar för denna typ av kulturmiljö.

Sidan 129, R 304 som ni kallar Kyrkparken. Korrekt namn på den parken är Stadsparken, som är en Öregrunds äldsta parker med rik historia.

Sidan 130, R 309 som ni kallar Klocktornet. Korrekt namn på byggnaden är Klockstapel. Marken som Klockstapel står på kallas Klockarhöjden.

Sidan 134, S 317 som ni kallar Brunnsparken. Korrekt namn är Rådhusparken (vid Rådhuset).

Kommentar

Kommun tackar för yttrandet.

Det är viktigt att komma ihåg att en översiktsplan ska visa den politiska viljan och är således ett politiskt dokument. Översiktsplanen fungerar som information och kunskapsdelande dokument över kommunen, våra utmaningar, möjligheter och värden. Den ska vara inspirerande för boende, verksamma och även locka nya invånare till att vilja bosätta sig i vår kommun.

Kommunen anser att det är viktigt att kust och skärgård utvecklas på ett hållbart vis. Kommunen planerar på att ta fram en Fördjupad översiktsplan för kust och skärgård där en djupare analys av möjligheter och utmaningar i kommunens kust- och skärgårdsområden kan tas fram. I översiktsplanen har fem av kommunens serviceorter varit fokus för tätortsfördjupningar där tätortskartor och områdesbeskrivningar tagits fram. I avgränsningen ingår inte Gräsö i Öregrunds tätort och det är därför inte aktuellt att i detta skede av översiktsplanprocessen göra ändringar i avsnittet.

Områdesbeskrivningen R304 har i översiktsplanen bytt namn till Stadsparken.

Områdesbeskrivningen R305 har i översiktsplanen bytt namn till Klockstapel.

Områdesbeskrivningen S315 har i översiktsplanen bytt namn till Rådhusparken.